

Inatsisartutlov nr. 12 af 1. december 2009 om udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi Historisk

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Inatsisartutloven finder anvendelse på udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi.

§ 2. Inatsisartutloven finder anvendelse på vandkraftressourcer med en skønnet kapacitet på 1 megawatt (MW) eller derover.

Kapitel 2

Forundersøgelser og udnyttelse

§ 3. Grønlands Selvstyre har eneret til forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi.

§ 4. Naalakkersuisut kan meddele tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi.

Stk. 2. Tilladelse til forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi i forbindelse med udnyttelse af mineralskeråstoffer meddeles af Naalakkersuisut som led i den samlede myndighedsbehandling vedrørende disse aktiviteter. Dog skal den konkrete tilladelse til vandkraftressourcen behandles efter denne inatsisartutlov.

Stk. 3. Virksomhed i henhold til tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse skal ske i overensstemmelse med denne inatsisartutlov, de i medfør heraf fastsatte vilkår og den til enhver tid i øvrigt gældende lovgivning.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan meddele samtidige tilladelser efter stk. 1 til flere ansøgere, hvis de enkelte ansøgere kun forventer at udnytte en del af det pågældende vandkraftpotentiale.

§ 5. Tilladelse til forundersøgelse meddeles for en bestemt vandkraftressource med tilhørende geografisk afgrænsede landområder og i øvrigt på vilkår fastsat af Naalakkersuisut.

Stk. 2. Tilladelse til forundersøgelse meddeles som en eneret for op til 3 år ad gangen.

Stk. 3. Hvis rettighedsindehaveren efter gennemførte forundersøgelser kan gennemføre det i ansøgningen beskrevne projekt, har rettighedshaver krav på tilladelse til udnyttelse, hvis de herfor fastsatte vilkår er opfyldt. Rettighedsindehaver skal søge om udnyttelsestilladelse senest 1 år efter udløb af tilladelse til forundersøgelse.

Stk. 4. Har rettighedshaver til forundersøgelser ikke søgt om tilladelse til udnyttelse senest et år efter udløb af tilladelse til forundersøgelse, kan Naalakkersuisut meddele tilladelse til forundersøgelse til andet selskab.

§ 6. Rettighedshaver skal senest ved tilladelsens ophør sende alle data tilvejebragt ved eller indsamlet som led i forundersøgelse af en vandkraftressource til Naalakkersuisut.

Stk. 2. Dataene, jf. stk. 1, er ikke offentligt tilgængelige i en periode på 3 år efter udløb af endelig tilladelse til forundersøgelse.

Stk. 3. Dataene, jf. stk. 1, er efter anmodning offentligt tilgængelige 3 år efter endeligt udløb af forundersøgelsestilladelsen uden vederlag til indehaveren af tilladelse til forundersøgelse.

§ 7. Tilladelse til udnyttelse meddeles for en bestemt vandkraftressource med tilhørende geografisk afgrænsede landområder og i øvrigt på vilkår fastsat af Naalakkersuisut.

Stk. 2. Tilladelse til udnyttelse kan meddeles på vilkår, herunder om en mindste eller højeste energiproduktion og om et mindste eller højeste vandudtag.

Stk. 3. Tilladelse til udnyttelse kan meddeles som en eneret for op til 40 år, jf. dog § 10, stk. 2.

Stk. 4. Perioden for tilladelse til udnyttelse efter stk. 3 bestemmes med udgangspunkt i ansøgers dokumenterede behov i tidsmæssigt henseende.

Kapitel 3

Betingelser og vilkår

§ 8. Tilladelse til forundersøgelse og udnyttelse kan meddeles til nettostyrede virksomheder, anparts- eller aktieselskaber samt lignende selskabsformer, der driver virksomhed i medfør af tilladelse til forundersøgelse og udnyttelse efter denne inatsisartutlov. Selskaberne skal have hjemsted i Grønland.

Stk 2. Naalakkersuisut kan i forundersøgelserperioden træffe beslutning om, at fravige bestemmelsen om, at rettighedshaver skal have hjemsted i Grønland.

Stk. 3. Den, der meddeles tilladelse til udnyttelse, skal tillige være ejer af vandkraftanlæg samt alle de dertil hørende indretninger, herunder dæmninger, kanaler, tunneler, bassiner, rørledninger, turbiner, transmissionsledninger m.v. til brug for produktion af energi i henhold til den meddelte tilladelse. Undtaget herfra er vandkraftanlæg samt dertil hørende indretninger, som er udlejet af Selvstyret.

Stk. 4. Forinden forundersøgelse og udnyttelse og dertil sigtende foranstaltninger iværksættes, skal en plan for virksomheden være godkendt af Naalakkersuisut.

§ 9. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om vilkår for tilladelse til forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer til produktion af energi. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om overskydende produktionskapacitet, samt om den andel der kan pålægges afsat til det offentlige net. Naalakkersuisut kan desuden fastsætte regler om voldgift.

Stk. 2. Regler fastsat i medfør af stk. 1 kan fraviges i forbindelse med forundersøgelse, efterforskning og udnyttelse af mineralske ressourcer. Vandkraftanlæg i forbindelse med udnyttelse af mineralske råstoffer godkendes af Naalakkersuisut efter den lovgivning, der ligger til grund for meddelelse af tilladelser til efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer, efter at tilladelsen til udnyttelse af vandkraftressourcen er meddelt i henhold til denne lov, jf. § 4, stk. 2.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om rettighedshaverens betaling af gebyr for enhver myndighedsbehandling forbundet med tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse efter denne

inatsisartutlov. Gebyret fastsættes under hensyn til de til myndighedsbehandlingen medgående omkostninger, herunder omkostninger til dækning af tilsyn og ekstern bistand.

Stk. 4. Det fastsættes i en tilladelse til udnyttelse i hvilket omfang rettighedshaveren skal betale afgifter til myndighederne. Det kan herunder fastsættes, at der skal betales en årlig afgift beregnet på størrelsen af den vandkraftressource, der er omfattet af tilladelsen. Der kan ligeledes fastsættes vilkår om betaling af afgift beregnet på grundlag af den konkrete udnyttelse af vandkraftressourcen eller vilkår om betaling af en andel til myndighederne af det økonomiske udbytte af den af tilladelsen omfattede virksomhed.

Stk. 5. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om, under hvilke omstændigheder en tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse fortabes eller kan tilbagekaldes af Naalakkersuisut. Vilkårene skal fremgå af den konkrete tilladelse.

Kapitel 4

Genforhandling af tilladelse til udnyttelse

§ 10. Når halvdelen af perioden af udnyttelsestilladelsen er forløbet, skal indehaveren af tilladelsen og Naalakkersuisut igangsætte forhandlinger om tiden efter udnyttelsestilladelsens udløb. Dog bør forhandlingerne ikke igangsættes før der er 10 år til tilladelsen udløber.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan meddele tilladelse til udnyttelse med op til yderligere 20 år, herefter kan tilladelsen ikke forlænges yderligere. Naalakkersuisut kan beslutte, at vandkraftanlægget skal hjemfalde til Grønlands Selvstyre.

Stk. 3. Kan der ikke opnås enighed om tiden efter udnyttelsestilladelsens udløb, kan Naalakkersuisut beslutte, at vandkraftanlægget skal hjemfalde til Grønlands Selvstyre, jf. § 12, stk. 1.

§ 11. Naalakkersuisut og indehaveren af tilladelse til udnyttelse kan indgå aftale om, at vandkraftanlægget skal hjemfalde til Grønlands Selvstyre forud for udløb af perioden for tilladelse til udnyttelse.

Kapitel 5

Hjemfaldsret

§ 12. Naalakkersuisut kan beslutte, at vandkraftanlægget skal hjemfalde til Grønlands Selvstyre ved udløbet af tilladelsen til udnyttelse. Indehaver af tilladelsen skal da overdrage vandkraftanlægget samt alle de hertil hørende indretninger, herunder dæmninger, kanaler, tunneler, bassiner, rørledninger, turbiner, transmissionsledninger, infrastruktur m.v. samt boliger og udstyr i tilknytning til drift af vandkraftanlægget til Grønlands Selvstyre med fuld ejendomsret og uden vederlag.

Stk. 2. Hjemfaldsret fastsat ved udstedelse af tilladelse, jf. § 7, skal registreres ved Grønlands Landsret.

Stk. 3. I forbindelse med en beslutning om hjemfald, jf. stk. 1, kan Naalakkersuisut beslutte, at vandkraftanlægget skal overdrages i fuld driftsmæssig stand, medmindre det er åbenbart, at et sådant vilkår ville være uforholdsmæssig bebyrdende for udnyttelsestilladelsens indehaver.

Stk. 4. I de sidste 3 år før et vandkraftanlæg skal hjemfalde til Grønlands Selvstyre i henhold til

denne inatsisartutlov, har Naalakkersuisut ret til fuld og uhindret adgang til vandkraftanlægget samt dertil hørende indretninger og til at foretage nødvendige dispositioner til forberedelse af Grønlands Selvstyres overtagelse og sikring af en fortsat kontinuerlig drift. Dette skal ske uden væsentlig ulempe eller udgift for indehaveren af tilladelse til udnyttelse.

Stk. 5. Hjemfalder vandkraftanlægget ikke til Grønlands Selvstyre, skal indehaveren af udnyttelsestilladelsen indstille virksomheden og foretage nedlukning af vandkraftanlægget i overensstemmelse med de af Naalakkersuisut fastsatte regler herom og vilkår fastsat i tilladelsen.

§ 13. Alle hæftelser og byrder, som hviler på vandkraftanlægget falder bort, når vandkraftanlægget hjemfalder i henhold til § 12, stk. 1.

§ 14. Naalakkersuisut kan indgå aftale om udleje af et hjemfaldet vandkraftanlæg. Lejer meddeles tilladelse til udnyttelse efter bestemmelserne i denne inatsisartutlov.

Kapitel 6

Myndighedsbehandling

§ 15. Ansøgning om tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse indgives til Naalakkersuisut.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan bestemme, at virksomhed omfattet af denne inatsisartutlov forvaltes af én myndighed og kan inden for denne inatsisartutlovs rammer fastsætte nærmere regler for forvaltningens udøvelse.

§ 16. Forud for meddelelse af tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse indhentes udtalelser hos de berørte kommuner og udtalelser fra relevante myndigheder. Naalakkersuisut skal fastsætte en frist for afgivelse af udtalelse på mindst 4 uger.

§ 17. Ansøgere om tilladelse og indehavere af tilladelse skal meddele Naalakkersuisut alle oplysninger, som Naalakkersuisut anser for nødvendige for myndighedsbehandlingen efter inatsisartutloven, regler fastsat i medfør heraf og vilkår for tilladelse.

Stk. 2. Naalakkersuisut kan fastsætte regler om meddelelse af oplysninger, herunder regler om at meddelte oplysninger ikke omfattes af regler om aktindsigt.

Kapitel 7

Tilsyn

§ 18. Naalakkersuisut fører tilsyn med rettighedshaveres virksomhed i henhold til denne inatsisartutlov og kan meddele påbud om overholdelse af inatsisartutloven samt regler og vilkår fastsat i medfør af inatsisartutloven. Naalakkersuisut har uden retskendelse og mod behørig legitimation adgang til alle dele af virksomheden i det omfang, det er påkrævet for varetagelsen af tilsynet.

Stk. 2. Hvis indehaver af tilladelse ikke inden for en fastsat rimelig frist efterkommer påbud, kan Naalakkersuisut lade disse gennemføre for indehaverens regning og risiko.

Kapitel 8

Andre bestemmelser

§ 19. Tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse skal registreres ved Grønlands Landsret.

Stk. 2. Enhver overdragelse, direkte eller indirekte, af en tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse skal godkendes af Naalakkersuisut.

Stk. 3. En tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse kan ikke belånes eller stilles til sikkerhed eller gøres til genstand for nogen form for kreditorforfølgning.

§ 20. Indehaver af tilladelseer erstatningsansvarlig efter de almindelige erstatningsregler for skader, der forvoldes ved virksomhed omfattet af en tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse, medmindre anden lovgivning foreskriver et videregående ansvar.

Stk. 2. I en tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse kan fastsættes vilkår om, at rettighedshaverens erstatningsansvar skal være dækket af forsikring eller anden form for sikkerhed.

§ 21. Indehavere af tilladelse til udnyttelse skal foretage de fornødne foranstaltninger til imødegåelse af uvedkommendes adgang til vandkraftanlægget og de til tilladelsen tilhørende områder, der udgør en særlig risiko for personer, der færdes i området.

Kapitel 9

Ekspropriation

§ 22. Naalakkersuisut bemyndiges til ved ekspropriation at erhverve ejendom og rettigheder, hvis det findes nødvendigt for gennemførelsen af forundersøgelse og udnyttelse af vandkraftressourcer. Ekspropriationen sker efter reglerne i landstingslov om ekspropriation.

Kapitel 10

Sanktioner

§ 23. Der kan idømmes foranstaltninger efter kriminalloven for den, der

- 1) uden tilladelse udfører virksomhed omfattet af § 1,
- 2) tilsidesætter vilkår meddelt i henhold til § 5, eller regler fastsat i medfør af inatsisartutloven,
- 3) undlader at efterkomme påbud meddelt i henhold til § 18, eller regler fastsat i medfør af inatsisartutloven, eller
- 4) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, som en myndighed har krav på i henhold til § 6, stk. 1, § 17, stk. 1, eller i henhold til regler fastsat i medfør af inatsisartutloven.

Stk. 2. Er overtrædelsen begået af en virksomhed, som helt eller delvist ejes af staten, Grønlands Selvstyre, en kommune eller et kommunalt fællesskab, et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges virksomheden med videre som sådant ansvar. Tilsvarende gælder hvis overtrædelsen er begået af Grønlands Selvstyre, en kommune eller et kommunalt fællesskab.

Stk. 3. I regler, der fastsættes i medfør af denne inatsisartutlov, kan det fastsættes, at overtrædelse af bestemmelserne kan medføre foranstaltninger efter kriminalloven eller idømmes bøde.

Stk. 4. I regler, der fastsættes i medfør af inatsisartutloven, kan det fastsættes, at overtrædelse af reglerne, begået af en virksomhed, som helt eller delvist ejes af staten, Grønlands Selvstyre, en kommune eller et kommunalt fællesskab, et aktieselskab, anpartsselskab, andelsselskab eller lignende, kan medføre foranstaltninger efter kriminalloven, herunder bøde og konfiskation. Der kan ligeledes fastsættes regler om foranstaltning efter kriminalloven, herunder bøde og konfiskation, for overtrædelser begået af Grønlands Selvstyre, en kommune eller et kommunalt fællesskab.

Stk. 5. Idømte bøder tilfalder Landskassen.

§ 24. Er der ved en overtrædelse opnået en økonomisk fordel, konfiskeres denne efter reglerne i kriminallov for Grønland. Kan der ikke ske konfiskation, skal der tages særskilt hensyn hertil ved udmåling af bøde.

Stk. 2. Konfiskation sker til fordel for Landskassen.

Kapitel 11

Ikrafttræden m.v.

§ 25. Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2010

Stk. 2. Tilladelse til forundersøgelse eller udnyttelse af vandkraftressourcer, som er omfattet af inatsisartutloven, men som er meddelt ved inatsisartutlovens ikrafttræden, bevarer deres gyldighed og forbliver i kraft for den meddelte periode. De reguleres fortsat i henhold til den hidtil gældende lovgivning.

Grønlands Selvstyre, den 1. december 2009

Kuupik Kleist

/

Jens B. Frederiksen